

AJÁNLÁS

A hetvenes évek végén középiskolásként szereztem tudomást Pozsony Ferenc tanár úr (akkor még diák) falumúzeumáról. Az akkoriban indított Kaláka-mozgalom keretében szülőföldünk szellemi és tárgyi kincseiből kellett egy csokorra valót bemutatnunk a tordai Kalákán. A néhai Kiss Lázár tanár úr vezette csapatunk gyűjtés, dokumentálódás közben bukkant az akkor még szerény, az „ősben” berendezett kis múzeumra. Mintha csak a tegnap lett volna! Szíves-ízes szóval akkor is Erzsi néni kalauzolt, mesélt fia gyűjtési munkájáról, szenvedélyéről, a tárgyak eredetéről, „befogásuk” történetéről.

Ennek az ajánlásnak az írása valóságos időutazás: a kis helytörténeti gyűjtemény azóta múzeummá nőtte ki magát, egyik legfiatalabb alegységünk, 2013-ban ünnepeltük tízéves fennállását. Ez a gyűjtemény a Székely Nemzeti Múzeum néprajzi gyűjteményei között eredeti színfoltot képvisel: legfontosabb célja bemutatni a legkeletibb magyar népcsoport, a csángók tárgyi és szellemi kultúráját, de figyelemre méltó szakmai elfogulatlansággal a soknemzetiségű Erdély székely, román és szász kultúráját is.

Sok vidéki tájház és magángyűjtemény számára példaértékű lehet a mód, ahogyan a Csángó Néprajzi Múzeum a zabolai önkormányzattal, a Fejér Miklós Könyvtárral, a Mikes családdal, a helyi civil szervezetekkel együttműködve beilleszkedik a falu és Orbaiszék szellemi életébe. A múzeumban szervezett kiállítások, könyvbemutatók, kézműves- és tánc táborok népes közönséget vonzanak, egyre több turista keresi fel a közeli fürdővárosból, Kovásznáról is. Ezt azért is fontos kiemelnünk, mert a mostani székely falvak realitását ismerők tudják, hogy minőségi szabadidő-eltöltés, szórakozás tekintetében falvainknak és városainknak is sok pótolnivalójuk van.

Egy közgyűjtemény élete nemcsak a közönségszolgálatról, kiállításokról, a látványról szól. Múzeumról csak akkor beszélhetünk, ha a terepezést-gyűjtést állagmegőrzési, adatolási, leltározási munkálatok követik. Ha van, aki a kiállításra szánt sérült tárgyat kézbe vegye, megtisztítsa, restaurálja. Zabolá e tekintetben is nagyon jól áll: a tárgyak digitális adatbevitel, a raktározás tekintetében is példaértékű munka folyik itt, amelyben tevékenyen részt vesznek kolozsvári és anyaországi diákok is. Nagyon fontos, hogy a feldolgozás eredményét ismertető füzetek, tárgykatalógusok kísérik, hogy a látogatók emléktárgyként magukkal vihessék, és ezáltal mélyíthessék itt szerzett ismereteiket.

Ennek a kis katalógusnak az a célja, hogy bemutassa a Csángó Néprajzi Múzeum fontosabb gyűjteménycsoportjait, jó minőségű fényképekkel érzékeltesse a tárgyak egyedi szépségét, a letűnt korok emberközpontú, a szépre, jóra nevelő szellemiségét. Köszönet érte a szerzőnek, a Bethlen Gábor Alapnak, a Székely Nemzeti Múzeum munkatársainak és a kiadást előkészítő csapatnak, valamint mindazoknak, akik segítettek e kiadvány minőségi megjelentetésében.

Kívánom, hogy ez a képes könyv szolgáljon támogatóink és a múzeumba betérők örömeire. Meséljen a közösségért tenni akarási, a szakmai következetesség és a szépérzékre nevelés Zabolán tapasztalható jó példájáról, hogy sok ember váljon kíváncsivá és jöjjön tanulni, kutatni, szépet-jót tapasztalni Székelyföldre!

Vargha Mihály